

La *Col·lecció de textos* és un programa d'acompanyament i amplificació de les pràctiques artístiques mitjançant la generació d'un fons de textos monogràfics de lxs residents d'Hangar. Cada unx té la possibilitat d'encarregar un text sobre el seu treball a unx autorx de la seva elecció -local o internacional; conegutdx o per conèixer-en diàleg editorial amb Hangar. La intenció és donar lloc a publicacions sobre la pràctica en general -més enllà d'aquesta obra o d'aquella obra en particular-, pensades per a una circulació i reedició àgil que tinguin una llarga vida i que contribueixin a expandir les xarxes i marcs d'aparició de les pràctiques artístiques.

A través d'aquest dispositiu editorial, lxs artistes poden comptar amb un text ampli i medul·lar que reculli les seves maneres de fer i de pensar de manera holística, integrant diferents projectes per construir una visió de conjunt de les seves pràctiques. La *Col·lecció de textos* brinda, a més, a lxs artistes la possibilitat d'establir un vincle d'escriptura com a punt de partida, no com a resultat d'un projecte o exposició.

Una arribada constant. Sobre l'obra de Valentina Alvarado Matos i Carlos Vásquez Méndez Eliel Jones

Sovint se sent dir que quan una persona està a punt de morir, la seva vida passa de llampada per davant dels seus ulls com les imatges d'una pel·lícula. Des de Plató fins a *Vanilla Sky*, aquesta relació entre les imatges i les experiències del final de la vida ha estat un tema recurrent conceptualment i visualment tant a l'art, com a la literatura i al cinema. Conegut com el fenomen de la «revisió de vida» i associat a la tècnica narrativa i cinematogràfica del «*flashback*», aquestes escenes representen moments significatius en la història d'un personatge. Al cinema convencional, sovint les imatges que apareixen de llampada suposen una versió sanejada de la història de vida de la persona, on aquesta es mostra visiblement feliç i plena amb els temes del naixement, renovació i realització. En aquest sentit, una revisió de vida tal i com hem vist a les pel·lícules redueix sempre l'experiència humana a records selectius, creant una sensació general de culminació d'una suposada «bona vida» –una vida on, a dir d'aquestes imatges, ha estat ben viscuda.

En el recent treball col·laboratiu de Valentina Alvarado Matos i Carlos Vásquez Méndez, apareixen imatges ràpides en setze pantalles instal·lades a l'obscur i vast espai de La Capella a Barcelona –un espai d'art contemporani situat a la capella d'un antic hospital al barri del Raval. Titleda *el otro aquí*, la instal·lació d'Alvarado Matos i Vásquez Méndez reuneix fragments agafats al llarg d'una dècada entre Espanya, Veneçuela i Xile que formen part dels arxius personals de cadascú d'ells, la major part dels quals es mostren en aquesta obra per primera vegada. La seva residència d'estudi en Hangar a Barcelona ha permès als artistes reveure aquest material individual com un projecte col·lectiu. Quan els vaig visitar al gener d'aquest any, centenars de petites imatges impreses cobrien les seves parets, creant un mosaic de portals als mons de les seves pel·lícules, viatges i trobades personals.

Per a l'exposició, els fragments gravats s'han editat en segments semblant gairebé quelcom estàtic. La instal·lació d'Alvarado Matos i Vásquez Méndez crea una perspectiva visual que d'alguna manera podria associar-se al fenomen de la revisió de vida, permetent que apareguin els fragments només durant uns segons a cada pantalla en una coreografia no sincronitzada. No obstant això, en rebutjar narrar les experiències lligades a aquests documents visuals de les seves vides, i presentar al seu lloc fragments literals d'escenes sovint mundanes i descontextualitzades, els realitzadors han enginyat un treball que oculta la tendència del cinema a imposar una forma de captura; d'un moment, un lloc, un record, o fins i tot, una vida.

L'ambient resultant submergeix als espectadors en l'aparició i desaparició de les imatges, quedant els moments intermedis omplits per la llum que emeten els diferents projectors instal·lats a la sala. Com a realitzadors que filmen quasi exclusivament en cel·luloide i que es preocupen per la materialitat de la pel·lícula, els fragments gravats se senten menys com elements descartats dels seus treballs –com un sobrant de les exigències de l'edició– i més com a imatges autònomes, cadascuna feta per dret propi. Encara que desconnectades dels seus contextos originals, o d'haver estat utilitzades en treballs anteriors, aquestes imatges semblen ser lliures, creant aquí els seus significats propis. És en gran part per aquest motiu que resulta fàcil trobar-se completament implicat per aquests ràpids instants que van i venen. Tot i poder tenir l'impuls d'intentar registrar tot el que es pot veure, el més captivador és adonar-se'n *què* és exactament el que es queda en la ment de tot el que veiem. I, per tant, no és d'estranyar trobar que el que una persona recorda vivament, a una altra li ha passat totalment desapercebut –i que allò que resulta rellevant per a un visitant, pot haver estat totalment banal per a un altre.

Com una ajuda a la nostra imaginació i a la nostra capacitat de recordar, l'espai en blanc editat entre les imatges no només ens consumeix temps, sinó que dirigeix també la nostra atenció sobre el que potser no hauríem notat d'una altra manera. De fet, no cal mirar molta estona per a començar a percebre obsessions i repeticions que sorgeixen de les maneres de veure el món de cadascú dels realitzadors. Mans que ajunten un gerro trencat, que se renten després de treballar amb argila, que enrotllen massa entre els palmells, que dibuixen, que pinten, que sostenen... podríem assumir que totes aquestes mans pertanyen als fragments gravats d'Alvarado Matos, qui fa temps que s'interessa per com la materialitat de la pel·lícula i de la ceràmica li permeten explorar el tacte i la sensitivitat a través de la imatge. I a la inversa, el paper de l'artista com a historiador aflora al llarg de l'obra de

Vásquez Méndez i, en aquest sentit, podem trobar-lo analitzant una miríada de paisatges: muntanyes llunyanes, una serralada de volcans, un arbre, ocells contemplant una planura, o una pista àrida. Que arribem a comprendre o no si aquestes imatges són d'un realitzador o d'un altre resulta irrellevant, i aquesta és l'evidència de la seva pràctica col·laborativa. La coreografia fílmica creada no requereix, i és important que així sigui, una simbiosi del seus arxius; això permet a tots dos artistes treure la seva pròpia subjectivitat i, a canvi, que cadascú d'ells ens commogui a nosaltres.

El que *sí* comparteixen les subjectivitats d'Alvarado Matos i Vásquez Méndez és el desig de transmetre els records d'un lloc d'«origen» com quelcom arrelat a una sensació de llar que es troba simultàniament aquí i allà. *el otro* aquí posa l'accent en l'«altre» en relació a un altre lloc i no a algú altre, i a «aquí» com un lloc a la vegada concret i no descriptiu. El fet que no puguem reconèixer en la majoria dels casos si aquests fragments gravats provenen d'Espanya, Xile, Veneçuela, o d'altres llocs, contraresta les exigències a què sovint es veuen obligades les persones migrants per fer entendre als altres d'on venen. En compartir les connexions afectives, relacionals i físiques que han creat a tots aquests llocs, l'obra d'Alvarado Matos i Vásquez Méndez renegocia poèticament el concepte de pertinença com una cosa que rarament s'acaba, més aviat és una sensació en procés d'arribada constant.